

Bölüm 26

SAĞLIK KURUMLARINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Ümit NALDÖKEN¹

Belgin KILIÇ ÇETİNKAYA²

İŞ SAĞLIĞININ TANIMI

İş sağlığı günümüz iş dünyasında üzerinde önemle durulan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. İş sağlığı en temel anlamda; iş görenlerin hastalıklardan ve yapılan iş nedeni ile ortaya çıkma olasılığı olan meslek hastalıklarından korunabilmesi için gerekli olan çalışma ortamının yaratılması ve iş görenlerin uygun çalışma koşullarında çalışabilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılmasına yönelik tüm faaliyetlerdir (İnce, 1998). İş sağlığına ilişkin yapılan bu tanımlamadan yola çıkarak iş sağlığının, bir anlamda hem iş görenlerin sağlıklarını tehlikeye atmaya-
cak ortamlarda faaliyette bulunmalarına olanak sağlamak için yapılan çalışmalarını kapsayan geniş kapsamlı bir kavram olduğunu söylemek mümkündür.

Literatürde yer alan diğer bir iş sağlığı tanımlamasına göre ise iş sağlığı; bir iş görenin, çalıştığı ortamdan, çalışma süresince kullandığı araç, makine ve donanımdan, olası tehlikelerin arındırıldığı bir iş ortamında çalışmasını anlatır. İş sağlığı kavramı sadece fiziksel sağlığı bozucu faaliyetlerin ya da ortamların minimize edilmesi ile sınırlı olan bir kavram değildir. Diğer bir deyişle iş sağlığı hem fiziksel hem de ruhsal anlamda sağlıklı bir çalışma ortamına değinmektedir. İş sağlığının bu boyutu Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından yapılan iş sağlığı tanımı ile net bir şekilde anlaşılmaktadır. Uluslararası Çalışma Örgütü iş sağlığını şu şekilde tanımlamıştır; “iş sağlığı, sadece iş ile ilgili hastalığın ve zafiyet yokluğu değil, aynı zamanda hijyen ve güvenlik ile doğrudan ilgili sağlığı etkileyen zihinsel unsurlardır” (Willey, 2000).

İş sağlığının hem bedensel hem de zihinsel olarak ele alınmasının temel nedeni, kavramın içerisinde barınan sağlık kelimesidir. Bilindiği gibi sağlık; bir bireyin bedensel, ruhsal ve sosyal açılarından iyi olma halidir (Kesgin & Topuzoğlu, 2006). Dolayısıyla, temelinde sağlık yatan bu kavramın tam anlamı ile ruhsal ve bedensel

1 Dr.Öğr.Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, unaldoken@cumhuriyet.edu.tr

2 Bilgisayar İşletmeni, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Hastanesi, bklicic@cumhuriyet.edu.tr

KAYNAKÇA

- Akın, L. (2005). İş Sağlığı ve İş Güvenliğinde İşyerinin Örgütlenmesi *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 54(1), 1-60.
- Akkaya, G. (2007). *Avrupa Birliği ve Türk Mevzuatı Açısından Sağlık Kuruluşlarında İş Sağlığı, İş Güvenliği, Meslek Hastalıkları ve Bir Araştırma*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Aksan, A. (2008). *Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde Çalışan Hemşirelere Yönelik İş Kazası Kayıt Sisteminin Geliştirilmesi ve İzlenmesi (Yayımlanmamış Doktora Tezi)*, Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Altan, Ö. Z. (2001). *İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 79.
- Çetindağ, Ş. (2010). İş Sağlığı ve Güvenliği'nin Tarihsel Gelişimi ve Mevzuattaki Güncel Durum. *Toprak İşveren Sendikası Dergisi* (86), 1-6.
- Demircioğlu, M., & Centel, T. (2009). *İş Hukuku*. İstanbul: Beta Basım Yayın.
- Gerek, N. (2000). *İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- İnce, E. (1998). *Çalışma Hukuku*. İstanbul: Artı Yayınevi.
- Kesgin, C. & Topuzoğlu, A. (2006). Sağlığın Tanımı: Başa Çıkma. *Journal of İstanbul Kültür University*, 3, 47-49.
- Korkmaz, M. (2008) Sağlık Çalışanlarında Kesici ve Delici Alet Yaralanmaları, *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 3(9), 17-37.
- Lin, J. & Mills, A. (2001). Measuring the Occupational Health and Safety Performance of Construction Companies in Australia, *Facilities*, 19 (3/4), 131-138.
- Odabaşı, Y. (2002). *Sağlık Hizmetleri Pazarlaması*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Ofluoğlu, G., & Uysal, F. (2000). İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarından Kaynaklanan Psiko-Sosyal Sorunların Dışsal Maliyeti. *Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi*, 5(4), 77-83.
- Özgülbaş, N. (2013). *Sağlık Kurumlarında Maliyet Yönetimi*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları
- Özkan, Ö. & Emiroğlu, O.N. (2006). Hastane Sağlık Çalışanlarına Yönelik İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Hizmetleri, *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 10(3), 43-51.
- Özkılıç, Ö. (2004). *İş Sağlığı ve Güvenliği, Yönetim Sistemleri ve Risk Değerlendirme Metodolojileri*, Ankara: Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu.
- Sümer, H. (2008). *İş Hukuku*. Konya: Mimoza Yayınları.
- Süzek, S. (2005). İşçilerin İş Sağlığı ve Güvenliği Konusunda Hakları ve Yükümlülükleri. *Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi*, 6, 609-622.
- TC Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu, Araştırma ve İnceleme Raporu (2008). Sayı: 2008/1, Ankara.
- TC Milli Eğitim Bakanlığı (2011). İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı (22/08/2019 tarihinde http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/%C4%B0%C5%9F%20G%C3%BCvenli%C4%9Fi%20Ve%20C4%B0%C5%9F%C3%A7i%20Sa%C4%9Flu%C4%B1%C4%9F%C4%B1.pdf adresinden ulaşılmıştır).
- Tunç, İ. (2013). *Sağlık Sektöründe İş Sağlığı ve İş Güvenliği* (22/08/2019 tarihinde https://www.academia.edu/5875532/Sa%C4%9Flu%C4%B1k_Sekt%C3%B6r%C3%BCnce_%C4%B0%C5%9F_Sa%C4%9Flu%C4%B1%C4%9F%C4%B1_ve_G%C3%BCvenli%C4%9Fi adresinden ulaşılmıştır).
- Willey, B. (2000). *Employment Law in the Context. İngiltere: Prentice Hall*.
- Yılmaz, F. (2009). *Avrupa Birliği ve Türkiye'de İş Sağlığı ve Güvenliği: Türkiye'de İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarının Etkinlik Düzeyinin Ölçülmesi* İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Yücel, S. (2007). KOBİ'nin Tanımı. *İş Sağlığı ve Güvenliği Dergisi*, 7(6), 46-50.